

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej. Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR

S prilogo „Domoljub“.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXIII.

V Celovcu, 21. aprila 1904.

Štev. 16.

Naše ljudske šole.

„Srečno svojo pot hoditi
ima mladino dobra šola učiti“.
A. M. Slomšek.

VI.

Slovensko-nemška ali utrakvistična šola?

Šoli, v kateri je deželni šolski svet ukazal razdeliti št.-Jakobsko petrazrednico, imenuje ta: slovensko-nemško šolo. Jaz trdim, da ne ena ne druga ne zasluži tega imena. Toda oglejmo si obe šoli, da ju spoznamo; končna razsodba bode potem lahka.

Kako je s tako imenovano slovensko-nemško ali utrakvistično šolo? Kakšna bode po prej navedenem odloku c. kr. deželnega šolskega sveta?

Sklepati po izrednem šolskem popisovanju od 3. do 12. februarja letošnjega leta, bode, ako se ne uštejajo tuji otroci (otroci delavcev pri zgradbi železnice), na utrakvistično šolo prišel samo eden razred, k večjemu dva. Vzemimo pa, da se bodejo uštevali tudi tuji otroci: tedaj pridejo na utrakvistično šolo tri razredi. Na te tri razrede se razdeli 8 šolskih let tako, da pride na I. razred 1. in 2.; na II. razred 3., 4. in 5.; na III. razred pa 6., 7. in 8. šolsko leto.

Poglejmo naprej, kakšen bo učni jezik v posameznih razredih takošne utrakvistične šole.

Glasom 7. točke prej naznanjenega odloka c. kr. deželnega šolskega sveta bode v utrakvistični šoli samo v I. razredu slovenski učni jezik, in še tu ne zavsem; kajti učitelj mora že otroke, ki so še le začeli v šolo hoditi, učiti nemškega jezika! V I. oddelku II. razreda je večinoma, v II. oddelku in v III. razredu pa izključno nemški učni jezik. Po domačem rečeno: na utrakvistični šoli, kakoršno hočejo sedaj napraviti iz št.-Jakobske šole, bodejo učitelji že z otroki, ki še le začnejo v šolo hoditi, začeli nemški učiti in že v II. razredu bodejo z otroci govorili nemški in je bodejo poučevali s pomočjo nemškega jezika. Slovenske otroke, ki od doma znajo in zastopijo samo slovenski, že ko hodijo v šolo še le 3. in 4. leto, tedaj slovenske otroke, ki so še le v 8. ali 9. letu, poučevali bodo s tujim, nemškim učnim jezikom; no, to pojde pa dobro! Pomnite dobro: učni jezik je tisti jezik, v katerem

učitelj s šolarji govori, ko jih uči in jim razlaga n. pr. računanje, zemljepis, prirodopis itd.

Prvi nasledek tega, da je na utrakvističnih šolah že od II. razreda naprej nemški učni jezik, je ta: da na utrakvističnih šolah na Koroškem izven abecednika in katekizma ni nobene slovenske knjige, in da ste že dve tretjini abecednika nemški! Samo na tistih utrakvističnih šolah in tisti otroci, za katere stariši zahtevajo, da naj še učijo 3 ure na teden slovenski imajo slovensko berilo. Druga posledica teh razmer je, da so skoraj po vseh utrakvističnih šolah z dvema ali tremi razredi v II. in III. razredu učitelji, ki so ali trdi Nemci ali pa taki slovenski odpadniki, ki samo za silo zastopijo kako slovensko narečje, o slovenskem pismenem jeziku pa nimajo nobenega pojma, ker se ga nikoli niso učili.

Zato je še leta 1899. v seji deželnega zbora dne 23. marca rekel poslanec Grafenauer: „Na utrakvističnih šolah se slovenski materni jezik ne poučuje v toliki meri, v kolikor bi to po pameti in po postavi bilo potrebno in pravično. Saj nimamo niti (slovenskih) učnih knjig; kako pa se naj otroci v šoli učijo jezika, če ni potrebnih učnih knjig. G. deželni šolski nadzornik je rekel, da se v tej zadevi že bili dogovori z c. kr. učnim ministerstvom — toda danes ni čutiti nobenega uspeha; vsaj jaz ne vem ničesar o tem, ali bomo za naše šole sploh kedaj dobili utrakvistične knjige, kakoršne smo prej kedaj že imeli.“ — Tedaj že pred petimi leti je c. kr. deželni šolski svet se dogovarjal z naučnim ministerstvom gledé slovenskih knjig za utrakvistične šole — knjig pa še do danes ni. Izven dveh so sedaj vse šole na slovenskem Koroškem ali utrakvistične ali pa čisto nemške: knjig za te šole pa ni! Le poglejte tja v Rožak; ondota šola se mnogim zdi za vzor utrakvistične šole, tako da so nekateri št.-Jakobčani se izjavili, da hočejo imeti takšno šolo, kakoršna je v Rožaku: tam izven tretjine abecednika nimate nobene slovenske knjige in niti gospodična učiteljica II. razreda, niti gosp. učitelj III. razreda ne znata slovenski! In tako je na vseh utrakvističnih šolah, izven na nekaterih, kjer so stariši dovolj odločni, da za svoje otroke posebej zahtevajo tudi one tri ure slovenskega pouka, ki so na teh šolah milostno dovoljene. Sedaj naj mi pa še pride kdo s trditvijo:

utrakvistične šole so prave šole! Ne, utrakvistične šole so za nič; to sploh niso šole, niso učilnice — to so naprave, v katerih se mučijo učitelji in otroci ne učijo, ampak le dresirajo, prav kakor dresiramo živali. Brez zastopnosti, brez razuma in spoznanja si morajo vtepati v glavo razne učne predmete, kateri so brez vsega pomena za življenje.

Rekli smo prej, da dobra šola mora delati z dobrim orodjem, to je: prava šola mora učiti s takim učnim jezikom, katerega šolarji razumejo. Otrok se namreč more učiti le tedaj, če učenika zastopi in učenik more le tedaj uspešno poučevati, če poučuje v jeziku, ki je šolarjem znan. — Tudi pošteni Nemci so tega prepričanja ter nam ne odrekajo slovenskih šol. Tako so naš mil. g. knezoškof l. 1899. rekli v deželnem zboru: „Ne gledé na to, kar je trdil poslanec Muri o 97% slovenskih šolarjev, sem jaz mnenja, da ima otrok pravico do tega, da najprej dobi pouk in oliko v svojem materinem jeziku!“ — Katoliški nemški list „Grazer Volksblatt“ je dne 20. decembra 1900 pisal: „Če človek z mirno krvjo in brez strankarskega sovraštva presoja uspehe (slovenske) šole v Št. Rupertu pri Velikovcu ter je primerja z onimi, ki je dosežejo pri večinoma čisto slovenskih otrokih šole samo z nemškim učnim jezikom.“ (Dalje sledi.)

V obrambo!

Iz Žabnic.

Naš znani žabniški dopisun je pisal v 27. št. „Kärntner Wochenblatt“ od dne 1. aprila 1904 neki zmazan članek o zadnjih deželnozbornskih volitvah, kjer se posebno zaletava v osebo našega g. kaplana Kogelnika in njegovih slovenskih katoliških pristašev. On pravi, da le-ti niso štedili niti najslabšega pripomočka, da bi le zmagali pri volitvi. Res je sicer, da smo bili mi pri tej volitvi delavni kot še ne kedaj, toda grda, prav nesramna laž in podlo obrekovanje je, kakor oni trobijo med svet, da bi bila naša stranka podkupovala glasove. Resnici na ljubo in v obrambo naše časti moramo izjaviti in vsemu svetu povedati, da so oni, ki take laži med svet raznašajo, grdi lažniki in podli obrekovalci, — in ostanejo tako dolgo, dokler te laži ne prekličemo ali pa nas pri sodnji ne tožijo, kajti malo je sicer nas slovenskih in ka-

Podlistek.

Smrt za domovino.

(Iz rusko-japonske vojske.)

Žalostna usoda ruskih ladij „Varjag“ in „Korejec“ je gotovo še vsakemu v živem spominu. Niso bile pa dosedaj znane podrobnosti in sosebnost ne junaštvo, s kojim so se odlikovali Rusi napram japonski premoči v boju pred Čemulpom.

V italijanskem listu „Matino“, ki izhaja v Neaplju, popisuje očividec, ki je bil v tistem času na italijanski ladiji „Elba“, živo in vneto ves dogodek, ki bo v zgodovini zapisan z zlatimi črkami. Dotičnik slavi Ruse kot junake in naglaša, da so se borili kakor titani. „Matino“ piše: Ko sta ob zori 9. februarja 1904 zapazili ruski bojni ladiji „Varjag“ in „Korejec“ sovražni namen japonskega brodogovja, sta sklenili odpluti iz luke. Ob poludvanajstih sta dvignili sidre. „Varjag“ je plul kot prvi. Vsi smo prepričani, da se velikan pripravlja na samomor. Mostovi neutralnih ladij so bili mahoma napolnjeni.

Urnebesni „hura! hura!“-klici so zadoneli in veličastna ruska himna je odmevala po morski obali. Zrak je bil čist, morje mirno. Namah je zavladala grobna tišina, vse je trepetalo in nestrpno čakalo bodočih dogodkov.

Ladji ste se oddaljili. Le semtertja so se še čuli zvoki ruske himne. Nakrat smo opazili na japonski admiralski oklopnici signale (znamenja). To je bilo povelje, da se naj ruski ladiji udaste!

Za odgovor so se dvignile zastave na drogih in jamborih „Varjaga“ in malega „Korejca“. Ponosno in veselo so plavali v zraku veliki ruski prapori. Ruski znaki so plapolali v vetru in se svetili v solncu ponosno, samozavestno. To je pomenilo boj!

Kake štiri kilometre od pristraniškega nasipa se je pričel boj. Sedem japonskih oklopnice se je zagnalo za „Varjagom“ in „Korejcem“.

Streli so padali kakor toča in uničili stranice, mostove in stolpe „Varjagove“. Krasna ladja je nakrat zginila v gosti megli črnega dima, — a v kratkem se je zopet pokazala črna, a žareča na vseh krajih. Besno se je branila vseh sovražnih napadov. Treskanje topov je odmevalo po hribih, dolinah, med gorami, v vseh zalivih in po celi okolici. Okoli „Varjaga“ je morje kar vrelo. Rusi so uvideli, da jim ni rešitve. „Varjag“ je krenil proti luki. Zastava je še vedno ponosno plapolala na jamboru. Sedaj se je „Varjag“ približal „Elbi“. Na krovu ni bilo videti živega bitja. Na mostovih kupi mrtvecev med bombami in granatami. Tuintam je še tlela kaka granata in kri je tekla v potokih, mešajoč se s prahom. Dimniki so bili raztrgani. Plošče oklopja in stolpov so spuščale grgrajočo vodo v ladjo, da se je polagoma nagnila na levo stran in se jela potapljati. Ropotanje strojev je ponehalo, čulo se je samo stokanje, obupni klici ranjencev.

Neutralne ladije so takoj spustile v morje rešilne čolne, ki so brž odpluli „Varjagu“ in „Korejcu“ na pomoč. Slednji je bil skoro nepoškodovan, zakaj Japonci so streljali večinoma le na križarko.

Rešilne akcije (početja) Japonci nišo ovirali. Prvi, ki je skočil na krov „Varjaga“, je bil zdravnik „Elbe“. Na krovu ni bilo ne enega, ki bi ne bil ranjen.

Obramba je bila junaška, orjaška! Strašen pogled! Povsodi samo mrtveci in ranjenci! Povsodi smrt! Nabrali smo 100 ranjencev, kojih desetina je že umirala, in jih spustili v svoj rešilni čoln. Nekoji so vzeli sabo za spomin koščke potapljajoče se ladje in se ihté poslavljali od nje.

Na mestu, kjer se je zvršila — žaloigra, se je potopil tudi „Varjag“. V istem hipu se je prikazalo na obzorju drugo japonsko brodogovje, spremljano od množice drugih ladij, in izkrcalo na korejska tla prve oddelke vojske. Vse rešilno delo je vodil poveljnik „Korejca“.

Ko je bilo končano, je odplul s svojo ladjo v majhen samotni zaliv. Nakrat se je nekaj zasvetilo na ladiji, čul se je grozovit pok in „Korejec“ je prenehal biti! Le posamezni koščki ladije so še plavali po morski gladini. „Korejec“ se je sam končal, da ni prišel sovražniku v roke! To je bil junaški čin, dostojen, da bi se opeval v junaški pesmi.

Pri sv. Očetu.

Zadnjič smo omenili, da je bil naš mil. gosp. knezoškof s svojimi spremljevalci dne 8. t. m. sprejet od papeža Pija X. V spremstvu je bil tudi ljubljanski stolni kanonik, g. dr. A. Karlin, ki opisuje sprejem tako-le: Pravkar prihajam od avdi-jence pri sv. Očetu. Posrečilo se mi je namreč, da sem se pridružil presvitlemu g. knezoškofu krškemu. Ob 10. uri smo se pripeljali v Vatikan. Sv. Oče

loliško mislečih Žabničanov, toda kar nas je, smo možje-poštenjaki in smo prepošteni, da bi si dali od naših nasprotnikov kaj takega očitati in po liberalnih časopisih takšne laži o nas po svetu raznašati. Pribijemo: 1. ni res, kakor pišejo liberalni listi, da bi nekaj dnij pred volitvijo hodili gospod kaplan, mežnar in pa neki duhovnik iz Celovca po imenu Dobrovč od stranke do stranke, da bi volilcem za glasove denar ponujali.

Pribijemo 2., da je nesramna, grda, podla laž in naravnost obrekovanje od strani nasprotnikov, ki pišejo „für eine Stimme zahlten si 15 bis 30 Kronen“. (Za posamezen glas so plačali 15 do 30 kron.) — Vsak, ki to trdi, je v naših očeh lažnik in obrekovalec, ki nima nobene časti več. Resnici na ljubo moramo izjaviti, da naša slovenska katoliška stranka za volilno agitacijo ni izdala niti vinarja ne. Če so mogoče nasprotniki pri svoji stranki s takimi sredstvi delali, tako še ne sledi iz tega, da je to tudi storila naša stranka. Saj ni potreba črevlje drugih po svojih lastnih kopitih meriti.

Iz vsega se pa vidi le to, da se je omenjeni dopis poridil v glavi nekega tukajšnjih hujskačev, ki diha po zimi le gnev in jezo do katoliške cerkve, poleti je pa najpobožnejši katoličan — na sv. Višarjih! Izjaviti pa moramo še tudi javno, da se že pogostoma slišijo tukaj glasovi, ki izrekajo našim nasprotnikom največje zgražanje in ogorčenje zaradi njih podlega in naravnost ostudnega postopanja pri deželnozbornih volitvah. Saj dobra stvar v dobrih srcih zmiraj zmaga! Toliko v obrambo resnice in časti naše stranke.

Slovenski in katoliški Žabničani.

Vojska med Rusi in Japonci.

Velika izguba Rusov!

Admiral Makarov mrtev!

V sredo 13. aprila zjutraj se je dogodila pred Port Arturjem za Ruse velika nesreča. — Japonsko brodovje je hotelo zopet napasti Port Artur. Rusko brodovje pod poveljstvom admirala (poveljnika na morju) Makarova mu je šlo nasproti. — Ker je pa Makarov uvidel, da je preslab proti mnogo večjemu številu nasprotniških ladij, se je umaknil nazaj v luko. Ob tej priliki je zadela njegova ladja „Petropavlovsk“ ob podmorsko mino in se potopila. Rešilo se je le malo ljudi, mrtev je tudi Makarov. Za Ruse pomeni Makarova smrt velikansko izgubo, kajti bil je gotovo najspodobnejši admiral cele ruske mornarice. Poveljstvo nad portarturskim brodovjem je prevzel šele 23. februarja. t. l.

Makarov je mrtev! Ni čuda, da se je ruski car, ko je čul to vest, stresel, in da je carica dolgo časa jokala. Za Rusijo pomenja smrt Makarova v sedanjem trenutku več, nego če bi izgubila nekaj bitk. Makarov in Kuropatkin! Kot dve svetli zvezdi sta se zasvetili ti dve imeni na vzhodnem obnebu, katero je bilo zatemnelo po prvih žalostnih dogodkih pred Port Arturjem. Makarov in Kuropatkin, vojni tovariš generala Skobeljeva — to sta bila prava moza, da popravita hibe, katere sta v prvih dneh vojske zagrešila cesarski namestnik Aleksejev in admiral Stark. Admirala Makarova

sprejemajo prav v tistih prostorih kakor Leon XIII., sami pa stanujejo v prejšnjem stanovanju kardinala Rampole v tretjem nadstropju. V anticameri (predsobi) sem bil predstavljen msgr. grofu Zichy-ju, ki je kot tajni komornik danes v službi. Nad pol ure smo čakali, ker je pritisk za avdijence sedaj o priliki gregorijanskega kongresa (shoda) silno velik. Več francoskih škofov je bilo že poprej na vrsti. Ko pride vrsta na mil. g. Kahn-a, smo se tudi mi pripravili. Morda je bil četrta ure sam pri sv. Očetu.

Kar zazvoni zvonec in msgr. grof Zichy nas pelje preko smrtne sobe Pija IX. in Leona XIII. v navadno sprejemnico svetega Očeta. Ko smo vstopili in pokleknili, sv. Oče vstanejo in reko, naj se približamo. Poljubimo jim po vrsti prstan na roki in g. knezoškof celovski nas predstavi, najprej opata olivetancev, potem mene in svojega tajnika g. Kovača in tri germanike. Takoj so se nasmehnili in prašali germanike, če ni danes šole. Nato povabijo, naj se vsedemo. Čudno se nam je zdelo to, a naposled smo ubogali in posedli stole okrog pisalnika. Oprava je priprosta. Sv. Oče imajo na veliki pisalni mizi precej veliko sveto razpelo, neko podobo, katere pa nisem mogel od spredaj videti, budilnik, kakoršne tudi v Ljubljani prodajajo, in električno svetilnico ter mnogo krasno vezanih knjig, gotovo dar posamnih obiskovalcev. Gospod opat je prinesel seboj veliko fotografijo sv. Očeta in jih zaprosil, naj podpišejo svoje ime na-njo. In nasmehnivši se takoj vzamejo pero v roke in zapišejo v krepkih potezah, da vsemu samostanu podelé apostolski blagoslov. Nato so še prašali, če je župnija Pontafel tudi pod celovško škofijo. Nato

naloga je bila, da ruskemu orožju zopet pridobi čast v vzhodnoazijskih vodah, in imel je v ta namen pripravljene obširne načrte, katere je vzel seboj v grob. Dokler se rusko brodovje ne pomnoži, je Makarov skušal s svojim brodovjem onemogočiti japonska izkrcavanja ter je raditega opetovano odplul iz luke, na drugi strani je pa hotel trdnjavo Port Artur braniti do skrajnosti.

Dne 13. aprila je pa japonsko brodovje priplulo pred Port Artur v silni premoči, in vse kaže, da so Japonci razvili uspešen boj ter da se jim je nameravani napad na portartursko brodovje posrečil. Poročila trdijo, da sta Makarov in „Petropavlovsk“ žrtvi japonskega napada, poleg tega so pa Japonci poškodovali tudi veliko oklopnico „Pobjeda“ in uničili rusko torpedovko „Bezstrašny“. Z Makarovom so utonili najboljši ruski častniki, ki so tvorili njegov štab ter so bili z njim na potopljeni oklopnici „Petropavlovsk“. In Rusija naj bi ob taki vesti ne zaječala boleti?

Iz teh novic se lahko sklepa, da se je pred Port Arturjem vendar le bila pomorska bitka in da se je Japoncem deloma posrečilo, rusko brodovje v Port Arturju tako zmanjšati, da se s sedanjim številom ladij v Port Arturju morejo Rusi omejiti le na obrambo trdnjave. Vesti londonskih listov, da bi vsled tega padec portarturske trdnjave bil le vprašanje časa, so le pobožne želje, mogoče pa je, da so Japonci med tem časom, ko so napadali rusko brodovje v Port Arturju, kje izkrcavali svoje čete.

Japonci ne morejo biti preveč ponosni na te svoje „uspehe“, ker malo rusko portartursko brodovje ni moglo proti veliki premoči tridesetih japonskih ladij delati čudežev. Odločilni zgoraj opisani dogodki za izid vojske niso, kakor sploh za to ni odločilen noben dogodek na morju, kajti vojska se bo odločila na suhem.

Dopisi.

Velikovec. (Naša posojilnica) je dovršila svoje XIII. upravno leto. Pristopilo je tekom računskega leta 17 zadržnikov, izstopilo je 14 zadržnikov in šteje posojilnica s sklepom računskega leta 1903. 504 zadržnike, ki imajo v deležih 6976 K. Vseh sprejemkov je bilo K 251.834 27 vin. Izdatkov K 241.053.37. Vkup denarnega prometa K 492.887.64 Čistega dobička je bilo leta 1903. 1288 K 84 vin., kateri se razdeli tako: Nacelstvo dobi nagrade 700 K. Za sklepanje računa 100 K. Ciril-Metodovi družbi 100 K, Učiteljskemu domu 50 K. Podpore zadržnikom 38 K 84 vin. Vkup 988 K 84 vin. Ostanek se pridene rezervni zakladi, ki je narastla na 13.758 K 23 vin. Čisti dobiček v letu 1902 v znesku 976 K 92 vin. se je razdelil, kakor je odbor priporočal občenemu zboru. Hranilnih vlog je vkup 467.765 K, posojil 235.917 kron. Za amortizacijo inventarja in kupne svote za hišo se je porabilo 814 K 20 vin. Posojilnica je član „Zveze slovenskih posojilnic v Celju“.

Vovberska občina. (Resnicoljubnost nasprotnikov.) Povodom zadnje naše občinske volitve se je resnicoljubnost naših nasprotnikov zopet v pravi luči pokazala. Ker so od naše slovenske

* Po pomoti zakasnjeno.

so nam vsem z določno besedo podelili blagoslov in dodali, da je vse blagoslovljeno, kar smo v ta namen seboj prinesli. Potem so še vsakemu posebej podali roko, ki smo jo poljubili.

Neka izredna prijaznost se kaže iz vsega nastopa sv. Očeta. Človeku se zdi, da je prišel k ljubeznivemu očetu, ki ima za vse svoje otroke prijazne besede. Ta dan mi ostane nepozaben!

Pripovedki.

Ko je bil angleški kralj Karol I. peljan v ječo, je rekel spremljevalcem: „Za to, kar jaz kot kralj naredim, nisem odgovoren drugemu, razven Bogu!“ Na to je rekel eden izmed sodnikov: „Ravno zato vas hočemo k Bogu poslati, da boste se tam mogli zagovarjati!“ — Ko je španski kralj Filip IV. († 1645) izgubil Portugalijsko, Kalabonijo in druge provincije, dal si je naslov „Filipa Velikega“. Nadvojvoda Medinski, ko je to slišal, je rekel: „Naš kralj je kakor jama, čim več se iz nje vzame tem večja je!“

Smešničar.

* **Skrajna nevoščljivost.** „... Vidiš, sedaj bi te lahko ubil, toda — lopov, ti si zavarovan... potem dobi še tvoja stara denar.“

* **Previden opomin.** Dijak: „Dragi stric, ljudje nič več prav ne verjamejo na tvoje bogastvo.“ — Stric: „Zakaj pa ne?“ — Dijak: „Zato, ker imam jaz toliko dolgov.“

strani zadeli na tak odločen odpor, da so nasprotniki le po velikanskem naporu mogli zmagati, spravili so se, da bi svoji jezi duška dali, na naše duhovne domoljube, katero so grdo napadli v svojem njih vrednem glasilu v „Bauernzeitung“-i. Sosebno je jim na poti St. Rupertski g. župnik. „Bauernzeitung“ je sicer morala objaviti popravek, ali pozneje je pa prejšnje napade zopet ponovila. Ako pa ta list misli, da bo g. župnik Treiber vložil zoper njega tiskovno pravdo, tedaj se močno vara, zakaj g. župnik ima preobilo posla, da bi si nalagal še novih potov. Iz sledečega pojasnila vsakdo lahko spozna resnicoljubnost imenovanega nasprotnega lista. Najpoprej trdi „Bauernzeitung“, da je gosp. župnik od neke priletne posestnice pooblastilo izsilil („drangsaliert“). To pa ni res, ker je ova kmetica, s katero je g. župnik, ker ima ona tudi neko posestvo v St. Rupertski župniji, dobro znan, popolnoma proste volje in pred dvema pričama dala naši stranki pooblastilo. Na to sta pa prišla dva uslužbenca barona Helldorffa, od katerega ima ova posestnica neki travnik v najem, k njej po pooblastilo in tako je jima pooblastilo dala, naši stranki dano pooblastilo pa preklicala. Naj bralci tedaj sami razsodijo, od katere strani se je izvršilo izsiljevanje. Druga trditev „Bauernzeitung“ je naravnost peklena laž. „Bauernzeitung“ trdi namreč, da je g. župnik Treiber nekemu volilcu prvega razreda obljubil dati blagoslovljeno svetinjo, ako s slovensko stranko voli, da pa se je ovemu volilcu to župnikovo počenje tako pristudilo, da se sploh volitve udeležil ni. Na to odgovorimo: Volitve za prvi razred se je izmed vseh 12 volilcev udeležilo 9, ne udeležili ste se posestnici St. Štefanska Mežnarca in Miglarica in pa našinec gosp. Aleks Grill p. d. Mentel v Podlipi. Slednjega so pa že pred volitvijo nasprotniki kot istega imenovali, kateremu bi bil baje g. župnik Treiber blagoslovljeno svetinjo obljubil. Naj se tedaj s to trditvijo primerja sledeča izjava.

Izjava. Z ozirom na poročilo „Bauernzeitung“ št. 7. od 18. svečana t. l. in na med ljudstvom raztrešeno vest, da bi meni čast. g. Franc Treiber, župnik v St. Rupertu pri Velikovecu, obljubil dati blagoslovljeno svetinjo za slučaj, ako bi jaz pri vovberski občinski volitvi v prvem razredu volil s slovensko stranko, in da bi se jaz nad takim počenjanjem g. župnika bil tako zgražal, da radi tega se volitve nisem udeležil, izjavljam, da mi g. župnik Treiber nikdar in nikoli ni obljubil svetinje ali kateregakoli drugega darila za volitev ali za kako drugo priliko, izjavljam, da je ta vest popolnoma iz trte izvita in neresnična. Res pa je nasprotno, da se občinske volitve samo zavoljo tega nisem udeležil, ker se mi je tako storiti za moje razmere najbolj pripravno dozdevalo. Podlipo dne 21. svečana 1904. Aleks Grill p. d. Mentel.

Tako delajo nasprotniki! Ako pa mislijo s tem naše duhovne rodoljube prestrašiti, tedaj se zelo varajo. Vselej, kedar bo zopet kaka volitev, nastopili bodo v obrambo pravic svojega národa.

Šmarjeta pri Velikovecu. („Bauernzeitung“) napravi v nedeljo dne 24. malega travna t. l. v tukajšnji Lavrejevi gostilni koroški „bauernbund“. Namen je jasen, popraviti hočejo naši nemškutarji in liberalci prejšnjo veljavo, katera je, kakor je zadnja občinska volitev in prilika oddaje občinskega lova pokazala, zelo oslabela. Govorili bodo poslanci Čare, dr. Metnic in Plešivčnik (!!). Bauerntag bo kazal navadno lice; velikovških nacionalcov, nemškutarjev in liberalcev iz jezikovne meje se bo kar trlo. Navduševali se bodo za pristno nemštvo in si na prsi bili, češ, mi smo tudi dobri kristjani. Slednje bodo sosebno s tem dokazali, ker se bo začelo zborovanje ob eni uri popoldne, tedaj bodo zborovali ob času, ko se navadno vrši popoldanska božja služba. Heil!

Tinje. (Gorelo je) v Tinjah pri Kajžlerju dne 13. t. m., ogenj je uničil celo gospodarsko poslopje. Škode je 3000 K. Sosedu Janežu je pogorelo kegljišče.

Škocijan. (Razno.) Zavedni del našega ljudstva je jako ogorčen nad dobrolskimi volilci naše fare, ki delajo sramoto naši slovenski občini in celi fari. Sram naj jih bo, poturice! — Tudi pri nas že priprosto ljudstvo zmiraj bolj spoznava, kak hianavec je ptujski listič „Štajerc“. Tako je tožil nedavno mlinar P. T. nekemu národnjaku, da je bil nanj naročen, pa je sprevidel sleparsko pisarjenje in ga zato že jako dolgo nič več ni plačal, vendar pa se mu listič še usiljuje. No „Štajerc“, tako te zapuščajo eden za drugim, ker se slovensko ljudstvo ne dá oropati svojih dveh najdražjih svetinj! Želimo le še, da se v tem oziru tudi še pri gotovih železničarjih in tudi pri drugih kmalu zdani.

Globasnica. (Nova gostilna.) Splošno veselje je zavladalo med našinci, ko so zvedeli, da je dobil národnjak Janez Weber, rodom Štajerc iz Vranskega, gostilniško obrt. Sedaj imamo tudi v Globasnici dve národni gostilni. Svojo obrt bode izvrševal na svoji domačiji, „pri Šoštarju“ v Globasnici. Slovenci, podpirajte ga vsestransko, —

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

kajti tudi on nas podpira; on je bil, ki je tako-rekoč pripomogel Slovincem do zmage pri zadnjih občinskih volitvah, ker jim je pripustil svoje prostore; v njegovih prostorih stoji tudi lepi oder iz obraževalnega društva. Postrežba bo izborna. Tudi za prenočevanje je priskrbljeno.

Šteben pri Globasnici. (Nesreča.) Ko je zadnji petek razsajal velik vihar v Podjurski dolini, trgalo je ob robu globaškega potoka v Štebnu 4letni fantič pomladne cvetlice. Tu ga veter zgrabi in vrže v potok. Našli so ga mrtvega, visečega ob neki deski v Strpni vasi. Žalost starišev je sicer velika, a skrb bi imela biti še večja.

Šmihel nad Pliberkom. (Veselica.) Na velikonočni pondeljek priredila je Ciril in Metodova podružnica pri Šerčerju v Šmihelu veselico, ki je bila jako dobro obiskana. Temeljitemu govoru o današnjih kričeih šolskih razmerah gospoda kaplana Hornbeka sledila je šaloigra „Eno uro doktor“. Tako izborna še nikdar niso igrali „Šmihelski domači igralci“ kot zadnjič. Medtem ko so se drugekrat bolj neokretno sukali po odru, obnašali so se pri tej igri spretno. Posebno so se odlikovali gg. Stangl, kot dr. Žrjav; Rozman, kot njegov sluga Skrjanček; David, kot plesnik; potem Poltnikova Micika, Pašovnikova Lenčka, Kerbičeva Micika itd. To je bila v resnici igra za ljudstvo. Nastopil je tudi novooživljeni „Gorotan“ in žel obilne pohvale.

Spodnji Dravograd. (Naša posojilnica) je imela v minulem XVI. upravnem letu 1903. vkup 333.249 K denarnega prometa. V minulem letu pristopilo je 33 zadružnikov z 54 deleži. Izstopilo je 12 zadružnikov z 15 deleži. Ostalo je 648 zadružnikov z 1706 deleži, ki imajo v deležih 3416 K. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 85, uničilo 63, obstoji 528 knjižic za 352.027 K 94 vin., in iznaša povprečna vloga 666 K 71 vin. Posodilo se je na novo 38 zadružnikom, 70 zadružnikov je pa posojila popolnoma vrnilo; dolžnikov je 605, ki dolgujejo skupaj 328.459 K 87 vin., ali povprek 542 kron 90 vin. Čistega dobička je bilo 1984 K 09 vin., od katerega se po sklepu obnega zbora pridene rezervnemu zakladu 1246 K 88 vin. Določi se za dobrodelne namene 737 K 21 vin. Rezervni zaklad znaša 20.000 K. Posojilnica je član „Zveze slovenskih posojilnic v Celju“, katera je zadnjo revizijo izvršila dné 19. junija 1902.

Hodiše. (Ustanovni shod.) Na malo velikonoč je bila Kramarjeva gostilna v Hodišah z narodnimi, cesarskimi in deželnimi zastavami praznično ozaljšana. Vse je kazalo, da se ima ta dan tam nekaj posebnega vršiti. Ustanovili smo pevsko društvo pod imenom „Zvezda“. Obilno število ljudstva se je udeležilo lepega shoda in ponosni smo, da je pristopilo že prvi dan 64 udov, med katerimi je 20 pevcev. Za načelnika novega društva je izvoljen Jakob Sabotnik p. d. Dvornik pri sveti Marjeti. Shod se je vršil v lepem redu in mirno. Omenimo le še, da nas naši nasprotniki še na cesti ne morejo pustiti pri miru. Ko so naši vrli peveci mirno šli v Kramarjevo gostilno in se popolnoma dostojno vedli, nahajljali so jih skoz okna sosedne gostilne tam zbrani nemčurji. No, pa „hajl“ bodi! Mi pa ostanemo to kar smo, zavedni Slovenci na domačih tleh.

Hodiše. (Posojilnica.) Prvi občni zbor naše posojilnice in hranilnice se je vršil na malo veliko noč pri Kramarju. Le nekaj čez eno leto deluje naša posojilnica in je imela v tem času prometa 27.520 K 24 vin. in čistega dobička 149 K 43 vin., ki ostane kot rezervni zaklad posojilnice. Posojila se obrestujejo po 4 $\frac{3}{4}$ %, hranilne vloge pa po 4%.

Glinje. (Naša posojilnica) je imela v minulem XV. upravnem letu vkup 344.633 K denarnega prometa. Pristopilo je 25 zadružnikov z 86 deleži, izstopil ni nobeden zadružnikov, ostalo je 433 zadružnikov z 1818 deleži. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 106, uničilo 75; obstoji 622 knjižic za 367.618 K 54 vin., in iznaša povprečna vloga 591 kron 02 vin. Posodilo se je na novo 25 zadružnikom, 14 zadružnikov je pa posojila popolnoma vrnilo; dolžnikov je 306, ki dolgujejo skupaj 303.337 kron 34 vin., ali povprek 991 K 30 vin. Čistega dobička je bilo 819 K 25 vin. Za dobrodelne namene se je dalo 590 K. Ostanek se pridene rezervni zakladi, ki je narastla na 11.879 K 80 vin. Posojilnica je član „Zveze slovenskih posojilnic v Celju“, ki izvršuje revizijo te zadrage. Posojilnica je v čekovni zvezi c. kr. pošne hranilnice na Dujanju pod št. 823.221.

Kanalska dolina. (Nemškutarska nesramnost!) Kdor čita nemške koroške časopise, zapazi, da so zmirom polni nesramnega sovraštva do Slovincem. Niti dobra dela od strani Slovincem nimajo pripoznanja, nasprotno, za plačilo imamo Slovenci le najgrše obrekovanje. Pred nekaj časom so sikali v našega poslanca g. Grafenauerja o priliki slovenskih zborovanj, da on ni prišel v kanalsko dolino, ko je bilo potreba pomoči po povodnji oškodovanim. Mi pa bi radi vprašali, kaj so storili nemškutarski kričači za ponesrečence? Ne vem, če

je stisnil od teh, ki kričijo po časopisih, kateri kako krono. Zdaj pa, ko so videli, da se je od strani slovenskega pomožnega odbora vendar le precej razdelilo med oškodovane, jim pa zopet ni prav in blatijo v „beljaški Urši“, prav: „Villacher Zeitung“ ter drugih listih slovensko stranko, posebno pa dva gospoda od pomožnega odbora, ki sta delila popolnoma nepristransko precejšnje podpore v Žabnicah, Ukvah in Lipaljavasi. Posebno Ukve so bile bogato obdarovane. Razdelilo se je: V Ukvah živeža: 10 žakljev krompirja, 800 kil pšenične in 25 koruzne moke, 35 kil kavine primesi, 15 novih klobukov, 10 novih koc, 5 novih moških oblek, 3 obnošene moške obleke, 1 novo zimsko suknjo, 2 nova topla plašča (haveloka), 40 metrov lepega ženskega lodna, 1 obnošeno žensko obleko, 12 novih ženskih spodnjih srajc, 1 novo moško planinsko srajco, 2 obnošeni fantovski obleki, 1 srajco, 6 skoraj čisto novih moških spodnjih hlač, 6 parov volnenih moških nogavic, 1 že rabljeno posteljno odejo, 1 ovitek in dva kosa posode. V denarju se je razdelilo v Ukvah vse skupaj 1262 kron. K tej svóti je prispevalo tudi slovensko planinsko društvo 40 kron. Delilo se je trikrat, in sicer dné 25. oktobra, 6. decembra 1903 in dné 27. marca, 1904. — V Lipaljavasi se je delilo 2 krat. Prvokrat meseca decembra se je poslalo na županstvo 200 kil pšenične moke in je delil g. župan. Drugokrat, dné 27. marca, se je razdelilo 548 kron. — V Žabnicah se je delilo enkrat, dné 25. marca, 190 kron. Vendar se je dosti nabralo! — Hvaležna je nam bržkone večina obdarovanih, ne pa zagrizeni Nemci in nemškutarji, katerim ničesar ni prav, kar storijo Slovenci. „Villacher Zeitung“, oziroma njen umobolni dopisun, predbaciva slovenskemu pomožnemu odboru, da je delil 2 dni pred volitvijo v namen, da bi zamenil za denar glasove za volitev. Proti nikomur se od strani pomožnega odbora ni omenila volitev in porabiti sta se morala praznik in nedelja, ker med tednom za delitev nobeden nima časa. Slovenski pomožni odbor ni imel drugega namena, kakor pa, da dobijo oškodovani denar ob enem z državno podporo, ker je delilo ravno v teh krajih in tiste dni po volitvi tudi c. kr. okrajno glavarstvo, ravno v Ukvah dan po volitvi, kar je moralo na volilce sev vplivati. Da je delilo okrajno glavarstvo ravno v kanalski dolini tudi kratko pred volitvijo, in ravno tiste dneve, to seveda Nemcev in nemškutarjev ne moti, samo da so delili tudi Slovenci, to ne morejo prebaviti. Sramota za Nemce je, da nam predbacivajo naš trud in dobro delo kot politično agitacijo, med tem ko pojejo nemški listi delitvi glavarstva nebeške glorie! Fej takim fanatikom! Med tem, ko dobivajo Nemci in nemškutarji za njihov „trud“ zlate in srebrne križce in pripoznalna pisma in se volijo posamezniki občinskim častnim občanom, mečejo nam Slovincem za naš trud in olajšavo bede blato v obraz in dajejo nam s palico po hrbtu! Zdaj pa reci kdo, da je to lepo in pravično! Storit more pa to le perfiden nemškutar, pošten človek ne.

seben odsek, ki se ima posvetovati, kako izdelati nov šolski in učni red. Se pač polagoma dani gospodom, da sedanja šola, četudi je ne morejo prehaliti, ne doseže svojega namena. To smo mi že davno vedeli. Pa so imeli gluha ušesa.

Nekoliko odgovora. V „Slov. Narodu“ z dné 13. t. m. objavlja nekdo iz Celovca neresničen članek o našem nameravanem zborovanju in ustanovitvi „Slovenskega krščansko-socialnega delav. društva.“ Na dotične neosnovane napade odgovarjamo sledeče: Dnó 20. svečana se je zbralo natančno 39 delavcev, a ne „do 50“. Takrat se nismo zjediniili za ime „Slovensko delavsko društvo“, ampak vsi delavci so enoglasno pritrdili imenu „Slovensko krščansko-socialno društvo v Celovcu“, tudi navzoči socialni demokrat ni temu uporekal. Pravila so se tedaj določno sestavila na slovensko krščansko-socialni podlagi in se ni niti ime niti kaj družega do dné 10. t. m. spreminjalo. Č. g. V. Podgorc torej ni mogel še le dné 10. t. m. izjaviti, da se društvo sme le pod tem imenom osnovati; kajti dné 20. svečana, ko se je določila oblika imena, omenjeni gospod ni ničesar vedel o nameravanem društvu. Dnó 10. t. m. ni bilo navzočih „blizu 80 slovenskih delavcev“, temveč kakih 50. Sklicali smo shod po § 2. zato, ker smo prej slišali, da nam ga hočejo socialni demokrati preprečiti in nam tako dobro stvar že v začetku pokopati. To je bil njihov namen, to so pokazali dné 10. t. m. Ob enem pa smo se zbrali v gostilni, kamor ima vsakdo vstop, in ravno na ta način smo hoteli s § 2. doseči, da bi ne došli drugi nepoklicani gostje. V „Slov. Narodu“ trdi dopisnik, da hočejo imeti delavci društvo osnovano na slovensko narodni, in ne na klerikalni podlagi. Da to ni res, imamo sledeče dokaze: 1. vodja nepovabljenih socialnih demokratov je dné 10. t. m. ob sklepu svojega nagovora odločno in slovesno zaklical: „Živela socialna demokracija“, in socialna demokracija vendar noče poznati narodnosti; 2. so bili med njimi tudi nemškutarji; 3. so govorili zunaj sobe nemško; 4. so vpili nekateri „heil“; 5. napadajo v „Slov. Narodu“ g. dr. Brejca, ki je vendar že toliko se potegoval za narodno stvar na Koroškem; 6. napadajo tudi razne duhovnike, kateri so skoro izključni branitelji našega národa na Koroškem. To so nepobitni dokazi. — Bahajo se, da hočejo korakati le pod belo-modro-rdečo zastavo, kar pa ne more biti resnično iz zgoraj navedenih dokazov. Njihova narodnost je le pesek v oči slovenskim delavcem, da bi jih zapeljali. Izjavljamo, da tudi mi nočemo društva na „klerikalni“ podlagi (saj taka nikjer ne obstoji), ampak na verski in narodni podlagi; oboje smo dobili od Boga. Konečno ni res, da bi bili ostali po odhodu socijev štiri duhovniki; ostali so trije, ker štirih sploh ni bilo; tudi niso ostali samo „trije kimoveci“, ampak okrog dvajset vrlih delavcev in dva socija. Tako je bilo v resnici in nič drugače!

Predavanje je imela v pondeljek 18. t. m. zvečer v Celovcu gospa M. Teodorovič s sinom iz Zagreba. Krasno sta deklamovala več hrvaških pesmij in oddelek drame „Poslednji Zrinjski“. Obisk bi bil mogel biti boljši.

„Südmarkni“ podružnici celovski ste imeli v preteklem letu in sicer: moška 1041 udov, (10 več kakor prejšnje leto); ženska pa 375 članic (38 več kakor l. 1902.) Dohodkov ste imeli obe skupaj 5611. Vseh udov po celem Koroškem je okoli 4000. „Freie Stimmen“ tožijo, da to število še ne dosega onega koroških Mohorjanov. Je pač smešno, če postavljajo svoje bojno društvo v isto vrsto z „Mohorjevo družbo“.

Zanesljivost ljudskega štetja. Pri zadnjem štetju so na Koroškem našli med 7105 služabniškimi osebami po mestih samo 58 slovenskih. Kdo se ne smeji takim neresničnim številkam! Gotovo je samo v Pliberku več slovenskih služabnikov; kje so potem še druga mesta? Samo v Celovcu jih je na stotine! Zakaj niso koj cele Koroške vpisali za Nemce, potem bi vsaj neumnih bindišarjev ne bilo več in narodni prepir bi moral ponehati!

Zmotili so se. „Freie Stimmen“ pišejo v svojem uvodnem članku z dné 9. t. m. sledeče: „V 378 šolah kronovine (namreč Kranjske) govori 3090 otrok nemško, 54.043 „bindiš“, 2899 nemško in „bindiš“. Kako je vendar to mogoče? Saj na Kranjskem stanujejo po trditvi koroških Nemcev Slovenci, ki se popolnoma razločujejo od na Koroškem živčih sorodnih „bindišarjev“. Ta pisava nam je uganka! Naj nam jo jezikoslovci pri „Freie Stimmen“ blagohotno rešijo!

Ustanovili so v Celovcu dné 13. t. m. podružnico nemške evangelijske zveze. Predsednikom je bil izvoljen Adolf Schmidt, učitelj na ljudski šoli. Kako se pač protestantski učitelji brigajo za svojo vero! Kaj pa naši?

Povodenj. Ker se je vsled vročine zadnjega tedna sneg zelo hitro topil, so vode zelo narastle. V Kanalski dolini so potoki zelo narastli, v Žabnicah je poškodovano cesto. Zilska Bistrica je pod vodo. Na pomoč so odšli vojaki iz Beljaka.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

kot primes vsak-
danji kavni pijačl.

Novičar.

Na Koroškem.

Šolstvo. Deželni šolski svet je poveril v svoji seji dné 8. t. m. poučevanje veronauka na ljudski šoli na Vratih pri Podkloštru vsled bolehnosti tamošnjega župnika posvetnim učiteljem. — V isti seji je deželni šolski svet tudi izvolil po-

V Libučah pri Pliberku so propadli Slovenci pri občinskih volitvah v I. in III. razredu. Kako je to mogoče v popolnoma slovenski občini, ki je bila več let v naših rokah? Kam nas vodijo nemškutarske požarne brambe, se pač tu jasno razodeva! Ta društva so že davno pozabila svoj blagi namen; pri nas na Koroškem požarni bramborci gasijo večji del le svoja hajlovska grla in ponemčjujejo narod ter sejejo prepir v prej mirnih krajih. V libuški občini se je ustanovilo to društvo, kakor znano, po prizadevanju tamošnjega šolskega vodje A. Hölzl-na. Če mi spimo — — —! Pač žalostno za pliberško okolico!

Celovške novice. Dopolnilne volitve za celovški občinski odbor bodo dne 25., 27. in 29. aprila. — Ogenj smo imeli dne 13. t. m. v Celovcu. Ob 4. uri popoldne je začelo goriti v sušilnici plajberske rudarske družbe. Ogenj je uničil mnogo zaloge. Šele po dvehurnem neumornem delu se je požarni brambi posrečilo omejiti požar. Prišla je na pomoč tudi šentpeterska brizgalnica. — Odlikovan je deželni sodnijski svetnik K. Winkler s cesarja Jožefa redom. — Umrli je dne 15. t. m. umirovljeni polkovnik V. vit. Perelli, star 71 let.

Smrt rodoljuba. V Ljubljani je umrl veletržec Ivan Rode. Kdo je bil in kaj je bil pokojnik, zapisano bo na spomeniku, ki si ga je postavil sam v svoji oporoki, obdarivši razne narodne ustanove. Zapustil je: družbi sv. Cirila in Metoda, Glasbeni Matici, Slovenski Matici, Dramatičnemu društvu in Radogoju po 500 K. Dijaškemu podpornemu društvu na Dunaju 600 K. Trgovskemu bolniškemu društvu 500 K. Slovenskemu planinskemu društvu 2000 K. Dijaškim kuhinjam v Ljubljani 300 K, v Kranju 100 K in v Idriji tudi 100 K. Vrh tega dobi idrijska realka ranjkega zbirko knjig. Slava mu!

Izvrsten okus dobi kava, ako ji pri-mešate

VYDROVE ŽITNE KAVE.

Poskusite! Poštna 5 kg pošiljka 4 K 50 vinarjev franko.

Vyrova tovarna žitne kave Praga VIII.

Vabila.

Hranilnica in posojilnica v Šmihelu nad Pliberkom ima svoj letni občni zbor v nedeljo dne 1. majnika t. l. ob 3. uri popoldne v svoji lastni hiši s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o letnem delovanju. 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Volitev novega odbora. 4. Volitev računskih pregledovalcev. 5. Razni nasveti.

Ako bi ob določeni uri ne bilo zbranih zadostno število udov, se vrši zborovanje uro pozneje ob vsakem številu zbranih udov. — K obilni udeležbi vabi odbor. Hranilnica in posojilnica na Suhi ima svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 24. aprila 1904, popoldne ob 3. uri v hranilnični pisarni z navadnim dnevnim redom. — K obilni udeležbi vabi vse odbor.

Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Globasnici ponovi v nedeljo dne 1. maja v prostorih Šoštarjeve gostilne v Globasnici igro „Lurška pastirica“. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina: sedež 20 kr., stojišče 10 kr. Igra je jako krasna in pričakujemo, da nihče ne bode zamudil prelepe prilike, ki se mu nudi. Nova galerija omogoči vsem gledalcem pogled na oder. — K obilni udeležbi vabi prav uljudno odbor.

Loterijske številke od 16. aprila 1904.

Trst	32	38	21	12	15
Linc	77	37	14	3	49

Slovenci, spominjajte se Velikovške šole!

NAZNANILA.

Národno podjetje.

Novo ustanovljena prodajalnica v „Národnem domu“ v Dobrlivasi — kjer so vsi uradi in ki je središče podjunske doline — se dá pod ugodnimi pogoji v najem.

Ponudbe naj se pošljejo do 1. maja načelnístvu posojilnice v Sinčivasi na Spodnjem Koroškem.

Absolutno zajamčeno
pristno mašno vino

priporočal je ljubljanski knezoškofjski ordinarijat več duhovščini za nakup pri kmetijskem društvu (zadrugi) v Vipavi zato, ker je pod strogim nadzorstvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se od 56 litrov naprej čisto belo vino od 42 do 50 kron za 100 litrov loko kolodvor Postojna. Rdeče hribovško namizno vino po 30 kron. — Vino je jako milega okusa, ker je napravljen po novem francoskem načinu. — Večje množine se zaračunijo nekoliko ceneje. — V zalogi so tudi finejša sortirana vina, kakor kraljevina po 50 K, pinela po 55 K, beli burgundec in laški rizling po 60 K ter stara buteljska vina, renski rizling in beli burgundec.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženó velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele radi tega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 73, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — **Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:**

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Imam na tisoče priznanih pism, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baratinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stepan Borčić, župnik; Ilija Mamič, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 73, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Za spomladno in poletno dobo!

Svoji k svojim!

Krščanska in slovanska tvrška!

Tovarniško skladišče najboljšega češkega sukna, tvornica najraznejših tkanin.

Ček. št. c. kr.
poštna hranilnica:
814.140.

Štefan Skalický v Češki Skalici (Češko).

Brzojavni naslov:
Skalický
Češka Skalica.

Opozorjam velečastno duhovščino, slavno učiteljstvo in častite gospodinjice na svoje veliko tovarniško skladišče pristnega češkega sukna vseh vrst, barv in cen. Velika zaloga črnega sukna za talarje in salonske obleke. Velik sklad pristnega češkega lodenskega sukna za sportne in turistovske obleke. Proizvajam v lastni tkalski tovarni iz pristnih čeških lanenih snovi vse vrste belih in barvastih tkanin, ki so jako trpežne, se dádo prati ter nikdar ne izgubé barve, kot n. pr. preproge za postelje, mize, kredence, okna, ročnike, priprave za svatbe, prima platno za srajce, jopiče, spodnje obleke i. t. d., izdelke iz damasta, šifona, širtinga, kanafasa in grizeta. Bogata izber sefira za damske kostime.

Na željo obilna vzorkovnica sukénj in tkanin za moške in ženske potrebe zastoj in franko. Razpošilja se v najmanjših količinah ter dopisuje se v slovenskem jeziku.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares zajamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 1.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme za vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicije.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjizice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.